

blive Landinspectoren, der vil faae den væsentligste Afgjørelse af disse Forretninger. Han maa fra Begyndelsen af understøtte og undervise Taxationsmændene; thi man kan virkelig ikke forlange, at Folk, som komme til disse Forretninger, skulde have synderlig Kundskab om de forskjellige Grader i Jordboniteringen. Men jeg troer, at det practisk har viist sig, at de Folk have gjort Forretningerne i Regelen saaledes, at Staten i det Hele har staaet sig vel derved, og det er meget faa Undtagelser, man har, hvor Staten virkelig har lidt ved de foretagne Taxationsforretninger. Med Hensyn til Forholdet mellem de Private har den hele Sag faare liden Betydning. Regjeringen er i sin Omhu for at faae øvede Taxationsmænd, efter min Formenting kommet ind paa et Princip, som endog aldeles leder, om jeg saa maa tillade mig at sige, paa Afveie. Man er gaaet ind paa, at disse Mænd først skulle vælges, siger man, men Meningen er vel, at de skulle foreslaaes af Sogneforstanderskaberne; derefter skulde Amtsraadet udnævne dem, og saa skulde der udnævnes en Formand; denne Formands Stilling til den hele Sag vilde blive af en ganske besynderlig Betskaffenhed; han faaer saa godt som intet Andet at bestille end at have den Gre at have Protokollen hos sig, og, naar han har denne Protokol, skal man, naar man vil have Mænd udnævnt, henvende sig til ham; men man faaer dog Lov til at vælge de Mænd, man vil have. Det forekommer mig saaledes, at man forrykker det hele Standpunkt og gjør det fra et simpelt til et meget indviklet Forhold. Jeg har troet at skylde at fremsætte disse Bemærkninger strax, fordi jeg mener, at Sagen, hvis den skulde gaae igjennem, endog med de Forandringer, som Udvalget har tilladt sig, og som viist for en stor Deel forekommer mig at indeholde Forbedringer, alligevel ikke vil lede til hvad der viist har været Ministeriets oprindelige Mening med selve Forslaget.

Indenrigsministeren: Forsaavidt der er blevet opkastet det Spørgsmaal, om Udstykningsloven snart vil kunne ventes, om den vil kunne ventes saa snart, at der vil kunne være Anledning til derefter at udsætte Behandlingen af

nærværende Lovforslag, troer jeg, at dette Spørgsmaal, idetmindste til en vis Grad, maa besvares benegtende efter den Stilling, hvorpaa Landbolovgivningen for Dieblisset befinder sig, og jeg troer, at der vil hengaae lang Tid, inden man kan komme saa langt, at man kan komme til Udstykningsloven, der først fuldstændig vil kunne udarbejdes, naar Landbolovholdene overhovedet ere blevne ordnede. Hvis derfor den Ansøelse maatte næres, at nærværende Sag ellers, betragtet som en enkelt Foranstaltning, ikke vil kunne have uvæsentlig Nytte, troer jeg ikke, at den vel kan udsættes efter Udstykningsloven. Der er i Comitébetænkningen omtalt en anden Sag, hvorefter dette Lovforslag kunde være at udsætte; men jeg troer, at denne Sag henhører under den administrative Ordning, og neppe staaer i en saadan Forbindelse med Sagen, at denne derefter kan udsættes. Forsaavidt det erode Udvalg synes at være gaaet ud fra den Ansøelse, at der ved Statens Foranstaltning skulde tilveiebringes en fast Landinspecteur i hvert Herred, da kan jeg ikke nægte, at dette kunde være ganske heldigt; men det er ligefrem fuldkommen umuligt, da der ikke er, og ikke i en lang Række af Aar vil blive, et saadant Antal af dertil duelige Mænd, at der kan blive een til hvert Herred; thi som bekendt er det kun et meget indskrænket Antal af Mænd, der haves til at udføre sige Forretninger, hvorfor der ogsaa idelig indkomme Klager til Ministeriet over, at disse Forretninger ikke kunne blive udførte af Mænd, der forstaae sig derpaa, og jeg troer derfor, at inden vi kunne naae saavidt, at vi skulde kunne vente i hvert Herred at faae en Saadan, vil der hengaae en lang Aarrække.

Forsaavidt man har opkastet den Tvivl med Hensyn til Ordet Herred, om det ikke var at foretrække, at bruge Ordet Jurisdiction, idet man har fremhævet Modsetningen mellem Herred og Birk, da maa jeg tillade mig at henvende Opmærksomheden paa, at Herred her er nævnt efter Matriculinddelingen, hvilken omfatter hele Landet, idet Birkerne, der kun have retslig Betydning, deri ere henlagte efter den naturlige Grændse. Jeg troer, at den Inddeling, man her bedst maatte holde sig til,